

PARAZİTLERİN BULAŞMA VASİTALARI VE YOLLARI

1.Besinlerle Bulaşma

2.Sularla Bulaşma

3.Toz ve Toprakla Bulaşma

4.Her Türlü Alet ve Eşyalarla Bulaşma

5.Biyolojik ve Mekanik Vektörler Aracılığıyla Bulaşma

PARAZİTER YAŞAMA GEÇİŞ VE PARAZİTLİĞİN DEVAMI

Canlı organizmalar serbest hayattan paraziter hayata belirli süreçlerde geçmektedir. Rastlantısal olarak başlayan parazitliğin giderek zorunluluğa dönüşmesi olasıdır. Paraziter hayata geçen canlı bazı uyum süreçlerinden geçmiştir. Bu süreçlere **adaptasyon** denir.

İki temel şekilde adaptasyona uğramak söz konusudur.

1.Fizyolojik Adaptasyonlar:Paraziter hayata geçen canlı beslenmesini konak üzerinden hazır bir şekilde sağlamaya başladığı için öncelikle sindirim işlevleri ve metabolizma işlevleri içinde kullanmadıklarını kaybetmişlerdir. Paraziter hayata geçen canlı kendi hücrelerinde gerekli hücresel yapıları sentezlemek yerine konaktan hazır alarak kullanırlar.

2.Morfolojik Adaptasyonlar: Parazit yaşama geçen canlı serbest hayatta kullandığı bazı organlarını özellikle hareketle ilgili olanlarını konak içinde yaşama uyum sağlarken kaybeder. Ayak gibi organları yoktur. Bunun yerine yapışmayı, tutunmayı sağlayan çengel, rostelyum, çekmen gibi yapılar geliştirmişlerdir.

PARAZİTLERİN KONAK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ:

Parazitler kendi yaşamlarını sürdürebilmek için beslenmek, gelişmek, üremek ve dolayısıyla yaşadıkları konaktan besin ve enerji temin etmek zorundadır. Parazitler konak vücudunda bazı patolojik etkiler meydana getirirler. Patolojik etkiler şu şekilde gruplandırılabilir.

1.Biyokimyasal Etkiler

2.Sömürücü ve Beslenmeyi Bozucu Etki

3.Mekanik Etki

4.Travmatik etki

5.İrritatif, Toksik ve Litik etki

PARAZİTER HASTALIKLARA KARŞI DİRENÇ:

Parazitlere karşı iki çeşit direnç görülür :

1.Parazitlere karşı doğal direnç:

Bu tip dirençte konağın o parazit veya onun ürünleri ile önceden teması gerekmez.Bu direncin oluşumunda şu faktörler rol oynar:

A.Genetik faktörler

B.Fizyolojik faktörler

C.Mekanik faktörler

D.Kimyasal faktörler

2.Sonradan kazanılmış bağışıklık:

Konağın daha önce parazitin kendisi veya onun ürünleriyle karşılaşması sonucu ortaya çıkan bir direnç olayıdır. Bu tip bağışıklıkta parazite karşı antikorların ve hücresel cevabın oluşması önemlidir. Sonradan kazanılmış bağışıklık iki yolla olur.

Aktif bağışıklık

İki çeşit aktif bağışıklık vardır:

-Reenfeksiyona karşı bağışıklık

-Superenfeksiyona karşı bağışıklık

Pasif bağışıklık